

ФИЛОЗОФИЈА И СЛОБОДАPHILOSOPHY AND FREEDOM**

Међународна конференција

International conference

НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ ИДЕНТИТЕТА

Књига апстраката

NATION AND THE PROBLEM OF IDENTITY

Book of Abstracts

Организатори:
Српско филозофско друштво
Филозофско друштво Логос
Удружење филозофа Црне Горе

Требиње, 25–28.6.2020.

Покровитель:
Град Требиње

СРПСКО ФИЛОЗОФСКО ДРУШТВО
ФИЛОЗОФСКО ДРУШТВО ЛОГОС
УДРУЖЕЊЕ ФИЛОЗОФА ЦРНЕ ГОРЕ

SERBIAN PHILOSOPHICAL SOCIETY
PHILOSOPHICAL SOCIETY LOGOS
PHILOSOPHICAL SOCIETY OF MONTENEGRO

Српски филозофски симпозијум СоФоС
Међународна конференција

**ФИЛОЗОФИЈА И СЛОБОДА
НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ
ИДЕНТИТЕТА**
књига апстраката

Serbian Philosophical Symposium SoFoS
International Conference

NATION AND THE PROBLEM OF IDENTITY
Book of Abstracts

Приредио:
Александар Лукић

Editor:
Aleksandar Lukić

Српско филозофско друштво
Требиње, 2020.
Serbian Philosophical Society
Trebinje, 2020.

Садржај / Contents

Организациони одбор / Organising Committee.....	6
Програмски и научни одбор / Program and Scientific Committee.....	6
Учесници конференције /Conference Participants.....	9
Апстракт конференције / Conference Abstract_	8
Програм	9
Programme	12
Апстракти	15
Abstracts	15
Душко Прелевић, Уводно предавање / Duško Prelević, Keynote Talk	16

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Мирко Ђурић, председник (Градоначелник Требиња)

Зоран Милошевић (Начелник Одјелјења за друштвене дјелатности Града Требиња)

Александар Лукић (Висока школа социјалног рада, Србија)

Слободан Кањевац (Председник Српског филозофског друштва)

Мишо Кулић (Председник Филозофског друштва Логос)

Борис Б. Брајовић (Председник Удружења филозофа Црне Горе)

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР

Александар Лукић, председник (Висока школа социјалног рада, Србија)

Јован Бабић (Филозофски факултет у Београду, Србија)

Мишо Кулић (Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска, БиХ)

Драго Перовић (Филозофски факултет у Никшићу, Црна Гора)

Слободан Кањевац (Српско филозофско друштво, Србија)

Оксана Братина (Уралски федерални универзитет у Јекатеринбургу, Русија)

Ристо Солунчев (Филозофски факултет у Скопљу, Северна Македонија)

Драго Ђурић (Филозофски факултет у Београду, Србија)

Стојан Шљука (Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска, БиХ)

ORGANISING COMMITTEE

Mirko Ćurić (Chair, Mayor of Trebinje)

Zoran Milošević (Chair of department of social affairs, City of Trebinje)

Aleksandar Lukić (College of Social Work, Serbia)

Slobodan Kanjevac (President of Serbian Philosophical Society)

Mišo Kulić (President of Philosophical Society Logos)

Boris Brajović (President of Philosophical Society of Montenegro)

PROGRAM AND SCIENTIFIC COMMITTEE

Aleksandar Lukić, president (College of Social Work, Serbia)

Jovan Babić (Faculty of Philosophy of Belgrade, Serbia)

Mišo Kulić (Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska, B&H)

Drago Perović (Faculty of Philosophy in Nikšić, Montenegro)

Slobodan Kanjevac (Serbian Philosophical Society, Serbia)

Oksana Bratina (Ural Federal University in Yekaterinburg, Russia)

Risto Solunčev (Faculty of Philosophy in Skopje, North Macedonia)

Drago Ćurić (Faculty of Philosophy, Serbia)

Stojan Šljuka (Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska, B&H)

Учесници конференције / Conference participants

Duško Prelević, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Zoran Avramović, Institute for Educational Research, Serbia
Jovan Babić, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Milenko Bodin, Faculty of Security, Serbia
Boris B. Brajović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Boris R. Bratina, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Bratina Oksana Aleksandrovna, Ural Federal University, Yekaterinburg, Russia
Vladimir Glagolev, MGIMO MID, Moscow, Russia
Radoje Golović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Milanko Govedarica, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Bogomir Đukić, Faculty of Philosophy, Banja Luka, Republika Srpska B&H
Vesna Dukanac, College of Social Work, Belgrade, Serbia
Svetlana Zdravković, Institute of Mental Health, Belgrade, Serbia
Drago Đurić, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Ivanova Agnia Alekseevna, MGIMO, Moscow, Russia
Rade Kalik, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Slobodan Kanjevac, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Vishnya Knezhevich, Institute for Philosophy - Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Andrei Korolev, MGIMO, MID, Moscow, Russia
Dušan Krcunović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Mišo Kulić, Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska B&H
Aleksandar Lukić, College of Social Work, Belgrade, Serbia
Djordje Malavrazić, Radio Beograd, Belgrade, Serbia
Matveeva Alla Ivanovna, Ural State University of Economics, Yekaterinburg, Russia
Michalis Tegos, Aristotle University, Thessaloniki, Greece
Milan Mladenović de Lužice, PhD, Serbia
Ostroglazova Natalia Aleksandrovna, MGIMO, Moscow, Russia
Drago Perović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Dragan Radenović, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Aleksandar Petrović, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Brankica Popović, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Margarita Silantjeva, MGIMO University, Moscow, Russia
Ulanova Aleksandra Evgenievna, MGIMO MID, Moscow, Russia
Aleksandr Hlevov, V.I. Vernadsky Crimean Federal University, Simferopol, Russia
Stojan Šljuka, Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska B&H

Апстракт конференције

Овогодишњи скуп биће посвећен питању националног идентитета, које ће се разматрати из различитих углова. Општи проблем идентитета занимљив је филозофима пре свега у контексту тога како је могуће објаснити чињеницу да се један ентитет временом мења, а да ипак остаје исти, као и у погледу могућности одређења критеријума и граница идентитета на основу којих један објекат разликујемо од неког другог објекта. Ова питања задиру у неке од најзначајнијих проблема логике, метафизике, етике, политичке филозофије, естетике, а такође имају широку примену у природним и друштвено-хуманистичким наукама. Иако је национални идентитет у извесној мери био запостављен у другој половини двадесетог века, овај феномен најјасније долази до изражаја приликом распада старих или конституисања нових држава, те стога и не чуди што је привукао пажњу многих филозофа и научника у претходних неколико деценија, када су се ови случајеви у већој мери дешавали. На овом скупу ће се разматрати централна питања у вези са националним идентитетом, попут питања о томе како се одређују критеријуми и границе националног идентитета, да ли је национални идентитет променљива категорија, да ли је припадност једној нацији добровољан процес или не, која је улога језика, уметности и историје на формирање националног идентитета, и других.

Conference Abstract

This year's conference will be devoted to the problem of national identity, which will be addressed from various perspectives. General problem of identity is interesting to philosophers mainly in view of the question of how it is possible to explain the fact that one object remains the same throughout the change over time, as well as with regards to the prospects of establishing the criteria and boundaries of identity that enable us to individuate and distinguish one object from another. These issues are deeply intertwined with some of the main problems of logic, metaphysics, ethics, political philosophy, aesthetics, and they have also a wide range of applications both in natural sciences and humanistic social sciences. Although the problem of national identity was neglected in the second half of the twentieth century, this phenomenon comes to the fore most clearly during the breakups of old states or establishing new ones, so it is not strange at all that many philosophers and scientists have paid serious attention to it over last few decades, in which these processes occurred more frequently. This conference aims to examine some of the central issues on national identity, such as the question of how criteria and boundaries of national identity ought to be established, whether national identity is a shifting category or not, to what extent this is a voluntary process, what is the role of language, art and history in the shaping of national identity, and others.

ПРОГРАМ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ ИДЕНТИТЕТА

Радни језици конференције: српски, руски и енглески

Четвртак 25.06.2020.

19:30 – 20:00

Почетак рада скупа

Свечано отварање и поздравне речи:

Мирко Ђурић, градоначелник Требиња

Александар Лукић, председник Научног одбора СоФoS-а

Слободан Кањевац, председник Српског филозофског друштва

Мишо Кулић, председник Филозофског друштва Логос

Борис Б. Брајовић, председник Удружења филозофа Црне Горе

20:00 – 21:00

Уводно предавање:

Душко Прелевић – *Национални идентитет, историја и колективна свест*

21:00

Вечера

Петак 26.06.2020.

Прва сесија, модератори Слободан Кањевац и Јован Бабић

09:00 Душан Крцуновић – *Идентитет и поетика самоодређења*

09:20 Јован Бабић – *Колективни идентитет као форма живота*

09:40 Борис Братина – *Односи личног и националног идентитета*

10:00 Драган Раденовић – *Нација и проблем идентитета*

10:20 Вишња Кнежевић – *Један покушај приступа проблему античког грчког идентитета: парадигма Сократ*

10:40 Миленко Бодин – *Национални, етнички и други идентитет(и)*

11:00 – 11:20 Пауза

11:20 Александар Лукић – *Идентитет, нација и слобода*

11:40 Стојан Шљука – *Нација и идентитет као ствар политике*

12:00 Борис Б. Брајовић – *Εθνος και Οίκος. Остати кући*

12:20 Оксана Братина – *Национална идентичност: к вопросу исследования*

13:00 Драго Перовић – *Стид и идентитет*

13:20 Радоје Головић – *Проблем нације и њено тумачење у руској филозофији*

13:40 Раде Калик – *О националном карактеру*

14:00 – 16:00

Пауза за ручак

Друга сесија, модератори Драго Перовић и Душко Прелевић

16:00 Тегос Михалис – *The Metaphysics of Identity*

16:20 Ђорђе Малавразић – *Ре-конструисање националних идентитета*

16:40 Александар Петровић – *Идентитет народа и историјска збивања око њега*

17:00 Богомир Ђукић – *Криза и очување српског идентитета*

17:20 Бранкица Поповић – *Културни и национални идентитет српског народа*

17:40 Милан Младеновић – *Народни и национални идентитет Срба*

18:00 – 18:20 Пауза

18:20 Светлана Здравковић – *Суочавање са идентитетом у аналитичкој психологији и анализи*

18:40 Весна Дуканац – *Утицај адолесцентског периода на изградњу националног идентитета*

19:00 Александра Уланова – *Может ли искусственый интелект угрожать человеческой идентичности?*

19:20 Ала Матвеева – *Гармонизация межэтнических отношений как фактор обеспечения стабильности социального взаимодействия обучающихся*

19:40 Александар Хлевов – *Иерархия идентичностей в сознании молодёжи: опыт исследования и прогнозы*

20:00

Вече у спомен професора Јована Аранђеловића, Зорана Видојевића и Ристе Тубића

Говоре: Слободан Кањевац, Обрад Самарцић, Богомир Ђукић и Александар Лукић

21:00

Вечера

Субота 27.06.2020.

Трећа сесија, модератор Александар Петровић

09:00 Владимир Глаголев *Новая идентичность: переворот в душе или маска, присосшая к лицу?*

09:20 Агнија Иванова – *Национальные особенности итальянской идентичности на примере социальной рекламы.*

09:40 Слободан Кањевац – *Нација и проблем идентитета*

10:00 Андреј Каралов – *Единый европейский дом: новая идентичность сквозь призму культурологического анализа*

10:20 Наталија Остроглазова – *Party-identification in the US based on the materials of the Economist published in 2019-2020*

10:40 Маргарита Силантјева – *Новые идентичности как процесс: что мы можем и чего мы не можем знать о культурных ценностях*

11:00 Мишо Кулић – *Технолошки идентитет националних култура*

11:20 Зоран Аврамовић – *Национални идентитет у сталној је борби*

11:40 Драго Ђурић – *Лични и национални идентитет: традиција и „нова“ традиција*

12:00 Миланко Говедарица – *Идентитет и аутоинтерпретација*

Излет

Недеља 28.06.2020.

09:30 – 10:30

Генерална дебата, модератор Јован Бабић

Затварање

скупа

CONFERENCE PROGRAMME

**NATION AND THE
PROBLEM OF
IDENTITY**

Working languages of the conference: Serbian, Russian and English

Thursday, June 25, 2020

19:30 – 20:00

Opening Ceremony:

Mirko Ćurić, Mayor of Trebinje

Aleksandar Lukić, President of the SoFoS Scientific Committee

Mišo Kulić, President of the Philosophical Society Logos

Slobodan Kanjevac, President of the Serbian Philosophical Society

Boris B. Brajović, President of the Philosophical Society of Montenegro

20:00 – 21:00

Keynote Talk

Duško Prelević – *National Identity, History and Collective Consciousness*

21:00

Dinner

Friday, June 26, 2020

Session I, Chairs: Slobodan Kanjevac and Jovan Babić

09:00 Dušan Krcunović – *Identity and the Poetics of Selfdetermination*

09:20 Jovan Babić – *Коллективни идентитет као форма живота*

09:40 Boris Bratina – *Borders – Reconsidered Conceptually and Spatially*

10:00 Dragan Radenović – *Nation and the problem of Identity*

10:20 Višnja Knežević – *The Problem of the Ancient Greek Identity: A Case Study of Socrates*

10:40 Milenko Bodin – *National, Ethnic and Other Identity (ies)*

11:00 – 11:20

Break

11:20 Aleksandar Lukić – *Identity, Nation and Freedom*

11:40 Stojan Šljuka – *Nation and identity as a Matter of Politics*

12:00 Boris B. Brajović – *Ἔθνος και Οἶκος. To Stay Home*

12:20 Oksana Bratina – *National Identity: To the Research Question*

13:00 Drago Perović – *Shame and Identity*

13:20 Radoje Golović – *The problem of Nation and Its Interpretation in Russian Philosophy*

13:40 Rade Kalik – *On National Character*

14:00 – 16:00

Lunch break

Session II, Chairs Drago Perović and Duško Prelević

16:00 Tegos Mihalīs – *The Metaphysics of Identity*

16:20 Djordje Malavrazić – *National Identities under Re-construction*

16:40 Aleksandar Petrović – *Identity of a Nation and Historical Enviroments Around It*

17:00 Bogomir Djukić – *Crisis and Preservation of Serbian identity*

17:20 Brankica Popović – *Cultural and National Identity of the Serbian People*

17:40 Milan Mladenović – *Folk and National identity of Serbs*

18:00 – 18:20 Пауза

18:20 Svetlana Zdravković – *Facing the Identity within Analytical Psychology and Analysis*

18:40 Vesna Dukanac – *The Influence of the Adolescent Period on the Development of National Identity*

19:00 Aleksandra Ulanova – *Can Artificial Intelligence Threaten Human Identity?*

19:20 Ala Matveeva – *Harmonization of Inter-ethical Relation as a Factor of Making Stability of Social Interaction of Students*

19:40 Aleksandar Hlevov – *The Hierarchy of Identities in the Minds of Youth: Research Experience and Forecasts*

20:00

In Memoriam Jovan Arandjelović, Zoran Vidojević and Risto Tubić

Speak: Slobodan Kanjevac, Obrad Samardžić, Bogomir Djukić and Aleksandar Lukić

21:00

Dinner

Saturday, June 27, 2020

Session III, Chair Aleksandar Petrović

09:00 Vladimir Glagoljev *Новая идентичность: переворот в душе или маска, приросшая к лицу?*

09:20 Agnija Ivanova – *National Features of Italian Identity on the Example of Social Advertising*

09:40 Slobodan Kanjevac – *Nation and the Problem of Identity*

10:00 Andrej Korolev – *«Единый европейский дом»: новая идентичность сквозь призму культурологического анализа*

10:20 Natalija Ostroglazova – *Party-identification in the US Based on the Materials of the Economist Published in 2019-2020*

10:40 Margarita Silanteva – *New Identities as a Process: What We Can and Cannot Know about Cultural Values*

11:00 Mišo Kulić – *Technological Identity of National Cultures*

11:20 Zoran Avramović – *National Identity is in Constant Struggle*

11:40 Drago Djurić – *Concept of Limits and Identity Paradox*

12:00 Milanko Govedarica – *Identity and Autointerpretation*

Excursion

Sunday, June 28, 2020

09:30 – 10:30

Closing Discussion, Chair Jovan Babić

Closing of the conference

АПСТРАКТИ

ABSTRACTS

Уводно предавање / Keynote Talk

Душко Прелевић

Филозофски факултет у Београду

Национални идентитет, историја и колективна свест

У раду се испитују различити покушаји утврђивања критеријума и граница националног идентитета, било да се тај феномен посматра синхроно или дијахроно. Разматрају се покушаји да се национални идентитет утврди помоћу језика, религије, културолошке повезаности, заједничке историје и других одређења. Указује се на то да су различити критеријуми били примењивани у различитим временима и различитим контекстима, као и на значај историје и колективне свести у формирању и очувању идентитета једне нације.

Кључне речи: идентитет, нација, колективна свест, језик, историја, религија, култура.

Duško Prelević

Faculty of Philosophy, Belgrade

National Identity, History and Collective Consciousness

Various attempts of establishing criteria and boundaries of national identity have been assessed in this paper. Some main views of national identity, like those that appeal to language, religion, cultural ties, and the like, are scrutinized. It is argued that different criteria had been applied in different periods of time and different contexts, while the relevance of history and collective consciousness in shaping and preserving the identity of a nation is emphasized.

Keywords: identity, nation, collective consciousness, language, history, religion, culture.

Зоран Аврамовић
Институт за педагошка истраживања,
Београд

Национални идентитет у сталној је борби

Национални културни идентитет је у свакодневној клацкалици између *објективног* наслеђа у језику, вери, традицији, обичајима, митологији и *субјективних* доживљаја наслеђа. У ритму брзих промена, људима је тешко да задрже један осећај и мисао о себи и националној култури којој припадају. Савремено друштво се суочава са вртоглавим низом избора око тога какви треба да будемо, како да живимо, и шта да радимо. Процеси убрзаног развоја слабе утицаје наслеђа. «Модерни свет нас тера да откријемо себе», тврди Ентони Гиденс. Отуда потреба борбе а не пасивног односа према идентитетским атрибутима нације. Она је лична и организована. Одговорност је на образовној политици, културној елити нације и доносиоцима државних одлука. Каква је дефиниција културног идентитета, какав је избор традиционалних вредности, какве се одлуке доносе, питање је за сваку националну заједницу и њену образовну политику.

Кључне речи: нација, култура, идентитет, борба

Zoran Avramović
Institute for Educational Research
Belgrade

National Identity is in Constant Struggle

National cultural identity is in the everyday seesaw between objective heritage in language, religion, tradition, customs, mythology and subjective experiences of heritage. In the rhythm of rapid changes, it is difficult for people to keep one feeling and thought about themselves and the national culture to which they belong. Modern society is facing a dizzying series of choices about what we should be like, how to live, and what to do. Processes of accelerated development have weak hereditary influences. "The modern world is forcing us to discover ourselves," says Anthony Giddens. Hence the need for struggle and not a passive attitude towards the identity attributes of the nation. She is personal and organized. The responsibility lies with the educational policy, the cultural elite of the nation and the state decision makers. What is the definition of cultural identity, what is the choice of traditional values, what decisions are made, is a question for every national community and its educational policy.

Keywords: nation, culture, identity, struggle

Јован Бабић
Филозофски факултет
Београд

Колективни идентитет као форма живота

Колективни идентитет је тема која је, из идеолошких (и религијских) разлога али и, чини се, лакоће манипулације људима коју изразито повлачи негирање његовог постојања (много више од афирмације његовог постојања), постала једна прокажена тема. Светом влада доктрина методског индивидуализма, по којој се друштво не само састоји од појединаца него у њему и *нема, не постоји*, ништа осим појединаца. Све друштвене одлуке и оно што се на њима гради (установе, норме, системи живота) су у коначном броју и без остатка сводивена одлуке појединаца: друштвене одлуке су резултате или, заправо, пресеци скупова индивидуалних одлука. Колективи нису ништа друго до агрегати појединаца, они немају никакву независну стварност. Ова доктрина је један од главних извора доктринарног зла, које представља тему којом се бавим више деценија. Моја теза ће међутим бити да су колективи право место дугорочног живота и да је то тако управо зато што колективи постоје као јединице живота које су у стању да доносе одлуке које не могу да се сведу ни на какву дефиницијиву функцију индивидуалних одлука. Има две врсте скупова појединаца, и ако обе назовемо термином „колектив“ онда имамо две врсте колектива: колективе без идентитета (који јесу агрегати појединаца) и колективе са идентитетом (који имају моћ самосталног одлучивања, тј. располажу капацитетом слободе). Колективи са идентитетом су форме живота, њихов идентитет, ако је актуалан, им даје могућност самосталног делања као једног субјекта коме се може приписивати одговорност за инвентар постигнућа у реализацији циљева који се поставе, и у њима појединци, којитак ође имају идентитет, партиципирају са претензијом на дугорочност и употпуњење комплетности смисла и вредности својих сопствених појединачних живота. Феноменологија артикулације постојања *живих колектива* је много разноврснија него што је то случај код појединаца (који имају тело које им даје додатну хомогеност али их такође и значајно природно ограничава). Као и појединци, колективи живе дуже или краће и постижу више или мање, у зависности од истих оних параметара од којих зависи успех и појединаца (снага имагинације, интензитет амбиције, способност да се реализују постављени циљеви). Тешкоћа одржања идентитета, једности сопственог сопства, је такође иста као код појединаца: напор слободе који се састоји у томе да се донесе добра одлука и тако избегне шизофренија колебања, и да се истраје на њој.

Кључне речи: колектив, идентитет, агрегат, колективни идентитет, форма живота, моћ одлучивања, подложност одговорности.

Jovan Babić
Faculty of Philosophy
Belgrade

Collective Identity as a Form of Life

There are two very different kinds of human collectives. They might be just mere aggregates of individuals, e. g. a group of people waiting at a traffic light to cross the street. They have the same goal, and are all doing the same thing, i. e. waiting, however they do not have any viable identity. There are no preconditions to become a “member” of group, nor procedures for entering (acceptance) or exiting the group. It’s completely different with, say, a group of people walking in a park. There we *have* procedures of becoming a member. You cannot just come and join, but have to be accepted (with a possibility of refusal). A group of people walking together constitutes a collective *with* identity. Such collective have the power to decide as one, and can bear the responsibility for their decisions and actions. The human world, which is the product of the power of freedom, consists of such collectives. They can be long-term living entities (such as Jewish people, living for several milenia) or short-lived entity, such as a group walking in a park. They may have stronger or weaker cohesion and homogeneity, and many other heterogeneous properties, but they always have unity as ones, that kind of identity which is the presupposition of free action and the bearer of responsibility. They cannot be *reduced* to a mere set, an aggregate, of the individuals of whom they are "composed."

Key words: identity, aggregate, collective identity, form of life, decision-making power, responsibility

Миленко Бодин
Факултет Безбедности
Београд

Национални, етнички и други идентитет(и)

У раду се испитује однос обавезивости и слободе унутар феномена националног идентитета. У ту сврху се разматра разлика у односу на друге облике идентитета као што су етнички и друштвени и политички.

Анализира се однос обавезивости и закономерности у тврђењу о националном идентитеу наспрам тзв. изјашњавања о националном идентитету. Анализа је посредована разматрањем разлике у односу на етнички идентитет односно релацију обавезности и слободе у феномену обичајности.

Нарочито се разматра случај српског националног идентитета који указује на парадигму другачијег формирања националног идентитета у односу на познате две западно-европске форме националног идентитета које се смештају после револуције у Француској 1789.

Закључује се да национални идентитет није ни природна константа ни политичка варијабла већ људски феномен са динамичком али и дефинљивом развојном структуром.

Кључне речи: нација, идентитет, обавезивост, слобода, култура

Milenko Bodin
Faculty of Security
Belgrade

National, Ethnic and Other Identity (ies)

The paper examines the relationship between obligation and freedom within the phenomenon of national identity. Due to that purpose, the difference in relation to other forms of identity such as ethnic and social and political is considered. Also the relationship between obligation and regularity in the assertion of national identity versus so-called declarations of national identity.

The analysis is mediated by considering the difference in relation to ethnic identity, ie the relation between obligation and freedom as content of the phenomenon of custom. In particular, we consider the case of Serbian national identity, which indicates the paradigm of a different formation of national identity in relation to the two known Western European forms of national identity that are located after the revolution in France in 1789. In conclusion the paper ended with the point that national identity is neither a natural constant nor a political variable. But the human origin phenomenon with a dynamic but also definable development structure.

Keywords: Nation, identity, obligation, freedom, culture

Борис Б. Брајовић
Филозофски факултет,
Никшић

Ἔθνος καὶ Οἶκος. Остати кући

У овом раду покушавам да анализујем етноидентитетску иконографију кроз пројектовану антрополошку агенду појма „οἶκος“ који прати консоцијативне односе кроз размјену прича о заједничким догађајима, стварним или измишљеним и широке друштвене културне и политичке подјела које прате покушаје мобилизације различитих идентитетских стратегија и њихових категоризација и идентификација. Дијалог се одвија у простору граница онога што именујемо као заједница и укључивања антрополошких интеракција идентитета и памћења.

Кључне ријечи: идентитет, памћење, граница, оикос

Boris B. Brajović
Faculty of Philosophy
Nikšić

Ἔθνος καὶ Οἶκος. To Stay Home

In this paper I try to analyze ethno-identity iconography through the projected anthropological agenda of the term "οἶκος" which follows consociational relations through the exchange of stories about common events, real or imagined and broad social cultural and political divisions that follow attempts to mobilize different identity strategies and their categories and identification. The dialogue takes place in the space of the boundaries of what we name as a community and the inclusion of anthropological interactions of identity and memory.

Key words: identity, memory, border, *oikos*

Борис Р. Братина
Филозофски факултет, Универзитет у Приштини
(са привременим седиштем у Косовској Митровици).

Односи личног и националног идентитета

Какви су појмовни, а какви реални односи личног и националног идентитета? У којој мери сама идеја идентитета још опстаје у време флуидних и исполитизованих идентитета? Ово су питања којима ће се овај бавити, ослањајући се на разликовање онтолошког и емпиријског идентитета саме људске субјективности и рефлектовано питање о идеји мноштва. Другим речима, аутор захвата могућност и значај националног идентитета с трансценденталном основом саме субјективности. Ипак, с обзиром на извесност самосвести, однос ова два идентитета треба изложити у једном развоју који треба да пружи увид у све мене стварања разних идентитета, не тек националног, и на тај начин отвори пут ка једној заснованијој теорији мноштва.

Кључне речи: лични идентитет, национални идентитет, онтолошки идентитет, емпиријски идентитет, субјективност, мноштво.

Boris R. Bratina
Faculty of Philosophy, University of Pristina
(with temporary seat in Kosovska Mitrovica),

Relation Between Personal and National Identity

What are the conceptual and real relations of personal and national identity? To what extent does the very idea of identity still survive in a time of fluid and politicized identities? These are the questions that this paper will deal with, relying on the distinction between the ontological and empirical identity of human subjectivity itself and the reflected question on the idea of multitude. In other words, the author captures the possibility and significance of national identity with the transcendental basis of subjectivity itself. However, given the certainty of self-awareness, the relationship between these two identities should be set out in a development that should provide insight into all the creation of various identities, not just national, and thus open the way to a more grounded theory of multitude.

Key words: personal identity, national identity, ontological identity, empirical identity, subjectivity, multitude

Братина Оксана Александровна
Уральский федеральный университет
Екатеринбург

Национальная идентичность: к вопросу исследования

В статье утверждается, что национальная идентичность — дух народа, общественное сознание, базирующееся на культурных традициях, закрепленное социальными институтами. Форматы национальной идентичности задает идеология с ее оценочными суждениями о внутренней и внешней политике государства и страны. Критиковать национальный характер возможно, являясь ее представителем, как могли обращаться с критикой к испанцам Х. Ортега-и-Гассет или к русским П.А. Кропоткин или Н.А. Бердяев.

Ключевые слова: национальная идентичность; идеология; общественное сознание; характер народа; традиция; коллективный дух.

Bratina Oksana Aleksandrovna
Ural Federal University
Yekaterinburg

National Identity: To the Research Question

The article claims that national identity is the spirit of the people, a public consciousness based on cultural traditions, enshrined in social institutions. The ideology sets its national identity with its value judgments about the internal and foreign policies of the state and country. It is possible to criticize the national character, being its representative, how the Spaniards H. Ortega y Gasset or the Russians P.A. Kropotkin or N.A. Berdyayev.

Key words: national identity; ideology; public consciousness; the nature of the people; tradition; collective spirit.

Новая идентичность: переворот в душе или маска, присошая к лицу?

Обсуждение проблематики смены идентичностей в настоящее время в значительной степени обусловлено массовым характером этого социально-психологического феномена, разнообразием его форм и тенденций и судьбой традиционных ценностей, оставляемых личностями, уходящими в новые реальности. Закономерен вопрос: имели ли место подобные процессы, хотя и в меньших масштабах, в далёком и недалёком прошлом? Насколько оставленная конверситами среда смирялась с потерей своих достаточно активных членов (ибо смена идентичности – процесс, требующий определенной воли и способности к мимикрии)? И как принимала конверсита новая среда, в которую он погружался? Во-первых, не является секретом смена религиозной идентичности благодаря мощной территориальной экспансии, осуществлявшейся древними империями и крупными государствами до последнего времени, когда ранее доминировавшая религия запрещалась, становилась дискриминируемой и воспринималась насмешливо-негативно завоевателями. Для верных ей в этом случае оставался путь тайного исповедания, мученической преданности традиционным верованиям либо притворное согласие с ритуально-идеологическими требованиями восторжествовавшей (обычно на время, а не навсегда) новой религиозной системы. Обычно смена религии сопровождалась клятвой верности новому режиму, идеологическим выражением которого обычно и была недавно восторжествовавшая система ценностей. Переход в стан врага всегда считался изменой. Но переход в стан утвердившегося врага, который пришел надолго, часто воспринимался проявлением предусмотрительности, мудрости, дальновидности. И наконец должна быть упомянута практика военного наёмничества, широко использовавшаяся во всех государствах до введения ими обязательной воинской повинности для собственных граждан. Наёмники поначалу конвенционально принимали систему ценностей своих командиров-работодателей. Но в случае продвижения по службе они побуждались следовать лекалам тех требований, которые вчера были для них совершенно чужими. Происходила их интериоризация. В какой мере эти процессы характерны для современности? Социологические, социально-политические и культурологические исследования, наряду с данными социальной психологии, в состоянии дать более или менее удовлетворительные ответы на эти вопросы.

Ключевые слова: новая идентичность, переворот, душа, маска, система ценностей

Проблем нације и њено тумачење у руској филозофији

Појам нације у њеном савременом значењу постаје битан фактор у социјално-политичком животу Европе тек у ХИХ-ом вијеку. На значај и релеванцију националног као кључног елемента културно-политичког живота Запада указују бројни национални препороди који су се прије два вијека дешавали у многим европском земљама. Процеси интеграције и уједињавања етнички и језички истих и блиских народа започињу најприје на просторима које насељавају германски и романски а потом и словенски народи. У складу са том чињеницом могу се издвојити и три данас владајућа интерпретативна модела или теорије нације: романска, германска и словенска. Према романском схватању сваки појединац може да изабере своју нацију. Француски аутор Ренан је тврдио да је нација свакодневни плебисцит, договор и пристајање на живот по одређеном образцу. Њемци су своју идеју духовне конституције нације утемељили на језику. Суштину одредницу *Deutschtum-a* или “њемства“ најконцизније ће изразити његов духовни отац Ј. Г. Фихте у својим „Ријечима о њемачкој нацији“. По његовом мишљењу њемачки национални карактер и страни се разликују један од другог као самобитност и несамобитност, као живот и смрт. Таква је разлика њихових култура, вјере, философије и политичког живота. За разлику од њих суштина словенске теорије нације (руска, српска и њима сличне) повезана је са „народном личношћу“ (Достојевски) и хришћанским праштањем и спасавањем. Руски месианизам Достојевског и словенофила није имао ничег заједничког са егоистичким самозадовољавањем властитих националних интереса већ се налазио у служби спасавања читавог човјечанства тј. имао је универзалистички и дубоко хумани карактер. У овом раду ћемо настојати да на примјеру поменутих мислилаца укажемо на специфичности руског филозофског поимања феномена нације.

Кључне ријечи: нација, руска филозофија, Европа, политички живот, Фихте,

Проблема наций и ее интерпретация в русской философии

Понятие нации в ее современном значении становится ключевым фактором в социально-политической жизни Европы лишь в XIX веке. О его значении и релеванции указывают многочисленные национальные возрождения, которые происходили два века назад во многих европейских странах. Процессы интеграции, объединения этнических и лингвистически одинаковых, близких народов, впервые появились среди германских, романских, а потом и славянских народов. В соответствии с этим фактом сегодня можно выделить три господствующих интерпретативных модели или теории наций: романская, германская и славянская.

С точки зрения романской модели, каждый человек может выбрать свою нацию. Французский автор Ренан утверждал, что нация является ежедневным плебисцитом, договором и согласием на определенный образ жизни.

Немецкая модель выдвинула язык, как принцип духовного определения нации. Существенный момент «немства», по словам его духовного отца Иоганна Фихте, будет четко выражен в его произведении «Речь о немецкой нации». По его мнению, немецкий национальный характер отличается от других характеров своей самобытностью и жизненностью. В этом заключается разница между их культурами, верой, философией и политической жизнью.

В отличие от предыдущих двух теорий наций, славянская модель (русская, сербская и др.) связана с «народной личностью» (Ф.М. Достоевский), христианским прощением и спасением. Русский мессианиззм Ф.М. Достоевского и славянофилов не имеет ничего общего с эгоистическим самоудовлетворением собственных национальных интересов и находится на службе спасения всего человечества, т.е. имеет универсальный и глубоко гуманный характер.

В этой статье на примере упомянутых мыслителей показана особенность русского философского понимания феномена нации.

Ключевые слова: нация, русская философия, Европа, политическая жизнь, Фихте

Миланко Говедарица
Филозофски факултет
Београд

Идентитет и аутоинтерпретација

Заступаћу тезу да је начин на који тумачимо сами себе један од суштинских чинилаца нашег идентитета. Ово не значи да је небитно шта други мисле о нама, нити да нису важне емпиријске чињенице о нашем постојању, али имплицира то да је упоредо са тиме веома важан и квалитет аутодескрипције, односно, могућност кохерентне наратије о властитом животу. Иако ће у фокусу разматрања бити питања која се тичу личног идентитета, тј. значаја индивидуалне аутоинтерпретације, одређена пажња ће бити посвећена и испитивању колективног интерпретативног суверенитета.

Кључне речи: лични идентитет, аутоинтерпретација, аутобиографска наратија, интерпретативни суверенитет

Milanko Govedarica
Faculty of Philosophy
Belgrade

Identity and Autointerpretation

I will advocate the thesis that the manner in which we interpret ourselves is one of the essential factors of our identity. This does not mean that it is insignificant what others think about us, nor that empirical evidence of our existence is not important, but it implies that, along with it, the quality of autodescription is also very important, that is, the possibility of coherent narrative of one's own life. Although the focus of consideration will be on the questions concerning personal identity, i.e. the importance of individual autointerpretation, a particular attention will also be given to examining collective interpretive sovereignty.

Key words: personal identity, autointerpretation, autobiographical narratives, interpretive sovereignty

Богомир Ђукић
Филозофски факултет
Бања Лука

Криза и очување српског идентитета

У овом саопштењу/прилогу разматрају се питања, садржај и проблеми српског националног идентитета. Говори се о значењу и смислу националног идентитета, као и о његовом значају за националне заједнице и њихов опстанак у савременом добу, нарочито о самобитној важности националног идентитета за српски народ у савременом свијету живота. Посебно се проблематизује савремена криза идентитета у околностима његове деструкције и оспоравања кроз наметање вјештачке и не-аутохтоне, глобалне масовне културе и стерилног мондијализма, али и очување властитости у процесима интеграција и стратегијама превладавања те кризе.

Кључне ријечи: српски национални идентитет, смисао, значај, интеграције, криза, стратегије очувања.

Bogomir Đukić
Faculty of Philosophy
Banja Luka

Crisis and Preservation Serbian Identity

This statement/appendix discusses the issues, content and problems of Serbian national identity. It talks about the meaning and significance of national identity, as well as its importance for national communities and their survival in modern times, especially the importance of national identity for the Serbian people in the modern world. The contemporary crisis of identity is especially problematic in the circumstances of its destruction and challenge through the imposition of artificial and non-indigenous, global mass culture and sterile mondialism, but also the preservation of property in integration processes and strategies for overcoming that crisis.

Key words: Serbian national identity, meaning, significance, integrations, crisis, conservation strategies

Весна Дуканац¹

Висока школа социјалног рада, Београд

Светлана Здравковић^{2,1}

Институт за ментално здравље, Београд

Утицај адолесцентског периода на изградњу националног идентитета

Адолесценција је природно дата друга шанса психолошког развоја, како би се интрапсихички конфликти и недоречености разрешили и/или прихватили. Осим репаративних и реорганизујућих задатака, једна од важнијих циљева је изградња поузданог и стабилног идентитета. Осећање личног идентитета има своје компоненте од телесног, психолошког, до породичног, друштвеног и националног. Сагледавајући идентитет као свесни и несвесни доживљај суштинског континуитета, психолошком разумевању развоја додају се социјални чиниоци. А схватањем идентитета у својству осећања Селфа, овај појам се проширује, ради укључења друштвених фактора. Групна припадност једна је од организујућих фактора у адолесценцији. Кроз групну динамику националност, као завршница изградње идентитета, добија свој прави значај.

Кључне речи: адолесценција, група, национални идентитет

Vesna Dukanac¹

¹College of Social Work, Belgrade

Svetlana Zdravković^{2,1}

²Institute of Mental Health, Belgrade

The Influence of the Adolescent Period on the Development of National Identity

Adolescence is naturally given second chance for the psychological growth for the resolution and/or acceptance of the intrapsychic conflicts and incompleteness. Besides correctional and restructuring tasks, one of the most important objectives is to build a reliable and stable identity. The sense of personal identity consists of physical, psychological, family, social and national components. Considering identity as a conscious and unconscious experience of the essential continuity, social factors are added to the psychological understanding of the development. By understanding identity in relation with the notion of Self, this concept expands in order to include social factors. Group belonging is one of the organizing factors in adolescence. Through group dynamics, nationality, as the crown of identity building, acquires its true significance.

Key words: adolescence, the group, national identity

Драго Ђурић
Филозофски факултет
Београд

Лични и национални идентитет: традиција и „нова“ традиција

До данас је развијен велики број теорија о личном и националном идентитету. Комотније гледано, национални идентитет би могао бити и део, односно компонента личног идентитета. Важан проблем насловљене релације је и тзв. питање националног опредељења или изјашњавања индивидуе, како у јавном животу, тако и у административне сврхе (рецимо, поводом пописа, избора итд). Иако национални идентитет није питање природе, него културе, он, када је реч о пероналном плану, није сасвим арбитран, односно није пуко конвенционалан, нити су његове последице сасвим непредвидиве и безазлене. Наиме, он није сасвим произвољан ни у погледу прошлости, јер индивидуа при изјашњавању има у виду већи број културних чињеница које теоретичари националног идентитета обично наводе, нити у погледу будућности, пошто онај ко се изјашњава има мање или више магловиту представу о последицама које то изјашњавање собом носи.

Када је реч о политичком плану, онда би требало имати у виду то да је национални идентитет у савременом свету један од главних интегративних фактора за стабилност и трајност државе. То нарочито долази до изражаја у случају новоформираних држава. Тај процес је изложен могућим конфликтима и нестабилности, пошто је за изградњу новог националног идентитета потребно осмислити, односно измислити *“нову” заједничку традицију*. Међутим, та изградња долази у сукоб са већ увреженом свешћу о заједничкој традицији националних идентитета који су давно пре тог процеса установљени. То у исто време доводи до конфликта на индивидуалном плану. Једини начин да се тај проблем реши јесте да интегративни фактори нестабилних држава не буде национални идентитет него нешто друго, а чини се да би то могло бити пре свега економско благостање, као, рецимо, у случају Немаца у Швајцарској. Али корумпирани властодржци ни то желе, нити су способни да то учине.

Кључне речи: лично, национално, идентитет, традиција, држава, стабилност, интегративни фактор

Drago Đurić
Faculty of Philosophy
Belgrade

Personal and National Identity: Tradition and the "New" Tradition

A large number of personal and national identity theories have been developed today. More conveniently, national identity could be considered as a part of, or a component of, personal identity. An important problem, which is part of the title relationship, is the so-called issue of national determination or expression of the individual, both in public life and for administrative purposes (for example, regarding census, elections, etc.). Although national identity is not a matter of nature but of culture, it is not entirely arbitrary or purely conventional in terms of personal plan, nor are its consequences completely unpredictable and harmless. Namely, it is not entirely arbitrary in terms of the past either, since the individual in making a statement takes into account the greater number of cultural facts that national identity theorists usually state, nor in the future, since the one who pleads has a more or less vague idea of the consequences pleading carries with it.

When it comes to the political agenda, then it should be borne in mind that national identity in the modern world is one of the main integrative factors for the stability and sustainability of the state. This is especially pronounced in the case of newly formed states. This process is exposed to possible conflicts and instability, since it is necessary to create or invent a „*new*“ *common tradition* in order to build a new national identity. However, this construction conflicts with the already established awareness of the common tradition of national identities that was established long before that process. At the same time, this leads to conflicts on the personal psychological plane. The only way to solve this problem is not to make integrative factors of fragile states a national identity but something else, and it seems that this could be primarily economic well-being, as in the case of Germans in Switzerland, for example. But corrupt rulers neither want it nor are capable of doing so.

Key words: Personal, national, identity, tradition, state, stability, integrative factors

Светлана Здравковић¹

Институт за ментално здравље, Београд

Весна Дуканац^{2,1}

Висока школа за социјални рад, Београд

Суочавање са идентитетом у аналитичкој психологији и анализи

Питање идентитета је *sine qua non* за одвијање процеса индивидуације. Границе које је потребно прећи унутар нас самих и према другима, захтевају пажљиво и континуирано рефлектовање везано за доживљај идентитета. Лиминалност са којом се често сусрећемо самим бивствовањем у данашњем свету, а готово непрестано у анализи, доводе до неопходности опажања и прорађивања симболичког значења одсуства, једнако као и присуства, сувише ригидног осећаја идентитета - на индивидуалном, националном и архетипском нивоу. Теоријски приступ је праћен примерима из клиничке праксе.

Кључне речи: идентитет, национални, индивидуални, архетипски, аналитичка психологија, анализа, лиминалност.

Svetlana Zdravković¹

Institute of Mental Health, Belgrade

Vesna Dukanac^{2,1}

College of Social Work, Belgrade

Facing the Identity within Analytical Psychology and Analysis

The question of identity is *sine qua non* for the unfolding of the individuation process. Boundaries that need to be crossed within oneself and towards others, demand careful and persistent reflection on the experience of identity. Liminality that we often encounter by simply being in the world nowadays and almost continuously during the analysis, rise up the necessity of perceiving and working through the symbolic meaning of the absence as well as the presence of to rigid sense of identity on the individual, national and archetypal level. The theoretical approach is intertwined with the examples from clinical practice.

Key words: identity, national, individual, archetypal, analytical psychology, analysis, liminality.

Иванова Агния Алексеевна,

МГИМО

Москва

Национальные особенности итальянской идентичности на примере социальной рекламы.

Социальная реклама, как известно, транслирует наиболее актуальные ценности и идеи, меняя таким образом позицию общества по отношению к какому-либо вопросу и регулируя модель его поведения. Некоторые выводы относительно национальной идентичности можно сделать как исходя из тематического спектра социальных сообщений, так и непосредственно из их оформления. Так, анализируя содержание социальной рекламы и основные приемы, которые используют ее создатели, можно прийти к выводу, что Италия, позиционирует себя, в первую очередь страной богатейшего культурного наследия, что подтверждается как большим количеством сообщений, направленных на охрану художественных ценностей, так и тем, что во многих примерах фигурируют наиболее узнаваемые исторические объекты страны. Кроме того, четко прослеживается значимость гастрономической системы, что особенно явно выражается в примерах социальной рекламы, призывающей сохранять кулинарные традиции страны и поддерживающей региональных или национальных производителей продуктов питания. Исходя из содержания некоммерческих сообщений, можно отметить, что концепт «родина» для многих итальянцев носит, скорее, не национальный характер, но имеет более локальное значение: город или регион их происхождения, что во многом объясняет высокую ценность социальных и семейных связей в Италии.

Ключевые слова: национальная идентичность, поиски национальной идентичности, Италия, социальная реклама Италии, ценности итальянского общества, социальные кампании Италии.

Ivanova Agnia Alekseevna

MGIMO

Moskva

National features of Italian identity on the example of social advertising.

Social advertising, as you know, translates the most relevant values and ideas, thus changing the position of society in relation to any issue and regulating its behavior model. Some conclusions regarding national identity can be drawn both from the thematic spectrum of social messages, and directly from their design. Thus, analyzing the content of social advertising and the basic techniques used by its creators, we can conclude that Italy positions itself, first of all, as a country of rich cultural heritage, which is confirmed by a large number of messages aimed at protecting artistic values, and that in many examples appear the most recognizable historical sites of the country. In addition, the significance of the gastronomic system is clearly traced, which is especially clearly expressed in examples of social advertising that calls for the preservation of the country's culinary traditions and supports regional or national food producers. Based on the content of non-profit messages, it can be noted that the concept of “homeland” for many Italians is more likely not of a national character, but has a more local meaning: the city or region of their origin, which largely explains the high value of social and family ties in Italy.

Keywords: national identity, search for national identity, Italy, social advertising in Italy, values of Italian society, social campaigns in Italy.

Раде Калик
Српско филозофско друштво
Београд

О националном карактеру

Саморазумење једне нације. Изношење основних идеја, тумачење тих идеја и објашњавање одређених историјских догађаја у којима се огромна већина једног народа понаша исто. О српском националном карактеру и о насилној промени основних карактеристика српског националног бића, присилно одрицање од властите историје и њена ревизија насилно одрицање од схватања неправде и од тежње ка слободи. Увођење нових карактеристика као што је љубав према вођи и ауторитету партије.

Кључне речи: национални карактер, историја, неправда, слобода, Хјум, Јовановић Керовић.

Rade Kalik
Serbian Philosophical Society
Belgrade

On National Character

Selfunderstanding of a nation. Main ideas. Interpreting those ideas and explaining those historical events when nearly whole nation behave in same manner. On Serbian national character and on change by force of fundamental characteristics of Serbian national being, forced renounce of tradition and national history and revision of national history and withdraw of understanding of injustice and longs for freedom. Introduction of new characteristics as love for leader and love towards party.

Key words: national character, history, injustice, freedom, Hume, Jovanović, Kerović.

Слободан Кањевац
Српско филозофско друштво
Београд

Нација и проблем идентитета

У раду ће бити представљено најпре одређење идентитета имајући у виду тај појам у сфери логике, а посебно природних и друштвено-хуманистичких наука. У вези са тим питањем неопходно је одредити појам нације, при чему ће се узети у обзир елементи којима се конституише тај појам. Пратиће се промена значења појма нације с обзиром на идентитет, посебно истицањем важности ових значења када се доводи у питање национални опстанак или њено утемељење. Имаће се у виду проблеми који се јављају нарочито у ситуацијама када се јаве социјални покрети који доводе до националних тензија са последицама која значе и оспоравање постојећих стандарда или вредности. Указивањем на ова питања показате се сложеност проблема која су последица не само неразумевања, непоштовања него и лоше намере субјеката који учествују у разградњи нормалних стандард

Кључне речи: нација, идентитет, вредност, стандард

Slobodan Kanjevac
Serbian Philosophical Society
Belgrade

Nation and the Problem of Identity

In the paper we will define at first the concept of identity, taking into account the meaning of this concept in the field of logic, and especially in natural and social sciences. In connection with this issue, it is necessary to define the concept of nation, putting the special accent on the elements that constitute that notion. We follow the changes in the meaning of the concept of nation with regard to identity, particularly by emphasizing the importance of these meanings when national survival or its foundation is in question. We will keep in mind the problems that occur, especially in situations when there are social movements that lead to national tensions, with consequences that mean challenging existing standards or values. Pointing out these issues we will show the complexity of the problems that are a consequence not only of misunderstanding, disrespect, but also the bad intentions of the subjects who participate in the breakdown of normal standards.

Keywords: nation, identity, value, standard

Вишња Кнежевић

Институт за филозофију Филозофског факултета

Београд

Један покушај приступа проблему античког грчког идентитета: парадигма Сократ

Питање античког грчког националног идентитета веома је комплексно. Оно што знамо јесте да је линија раздобо начињена на културној равни, тј. на равни језика: "Ελλην ἑλληνίζει, док варвари говоре βαρβαριστί. Мало шта, међутим, осим тога знамо. Нема, наиме, консензуса када се код Хелена јавља свест о уједињеном свегрчком јединству – да ли тек са Александром Великим или раније, са колонизацијом Црног мора у VII (VIII?) веку п.н.е, или пак још раније, и о којој врсти свести се радило. С обзиром да је појам нације знатно познији појам, сваки покушај говора о античком грчком јединству као националном јединству у извесном смислу је анахрон. На другој страни, постојала је јасна свест код Хелена о припадности полису и њихов идентитет јесте у битној спрези са идентитетом полиса, али *није* тиме исцрпљен. Иако никаквог сопства у модерном смислу није могло бити, не значи да није било ничега независно од осећања припадности полису. Приступајући овом проблему на парадигматичном примеру Сократа, покушаћу да истражим у чему се састојао идентитет „најмудријег од свих Хелена”. У том смислу, заступам хипотезу да се Сократов идентитет битно и равноправно конституише око три главна стожера: закони Атинске државе, тзв. *δαμόνιον* и – филозофија.

Кључне речи: Сократ, закони, *δαμόνιον*, филозофија, Атински полис, идентитет

Vishnya Knezhevich

Institute for Philosophy - Faculty of Philosophy

Belgrade

The Problem of the Ancient Greek Identity: A Case Study of Socrates

The question of the ancient Greek national identity is a very tricky one. It is certain that the distinctive feature of the Greek identity is delineated in the realm of culture, more specifically, in the realm of language: whereas the non-Greeks βαρβαρίζουσιν, the Ἕλληνες ἐλληνίζουσιν. Unfortunately, anything more than this can hardly be said with the same certainty, particularly when it comes to what one may call the pan-Hellenic national identity. At what moment in time did the ancient Greeks start to consider themselves the members of a broader Hellenic community? Was it with Alexander the Great, or with the colonizations that took place during the 7th (8th?) century BC, or perhaps even earlier? What is more, given that the notion of nation is a modern one, it is very unreliable, if not anachronistic, to talk about the ancient Greek identity as a “national” one. Nevertheless, one thing is known for certain: Every ancient Greek had a strong sentiment of pertaining to his polis. However, this is only the beginning, not the end of the story. The modern notion of self, of course, could not have existed, but that is not to say that the Greeks did not have any understanding of self apart from the polis (as often thought in history of science and philosophy). My aim is to tackle this issue addressing the problem of Socrates's identity, as a case study. My hypothesis is that the identity of “the wisest of all the Greeks” is essentially constituted on and distributed among the three pivotal points: the first being the laws of Athenian state, the second being the so-called δαίμονιον, and the last, but not the least being – philosophy.

Key words: Socrates, laws, ancient Athens, δαίμονιον, philosophy, identity.

Андрей Королёв
МГИМО МИД России
Москва

Единый европейский дом»: новая идентичность сквозь призму культурологического анализа

Проект «единого европейского дома» имеет давние корни в теории и практике преобразования социокультурного и политического облика континента. В современных реалиях развитие этого проекта и концептуализацию его «родственной» составляющей связывают прежде всего с падением Берлинской стены и интенсификацией евроинтеграции. Обладая высоким экономическим и политическим потенциалом, этот проект тем не менее не лишён уязвимостей, а его реализация неизбежно наталкивается на ряд внешних препятствий и внутренних противоречий. В числе таких противоречий – проблема культурного разнообразия, требующая создания «новой общеевропейской идентичности» как факта, а не как декларации. Решение подобных проблем обычно требует значительных идеологических, образовательных и воспитательных усилий. Однако нельзя упускать из поля внимания тот факт, что новая политическая идентичность (тем более апеллирующая к действительности культурного единства) не может «висеть в воздухе»: общие ценности не являются заданным «сверху» механическим набором нормативных положений, они находятся в постоянном развитии и нуждаются в постоянной легитимации со стороны общества и отдельных акторов. Отдельного внимания заслуживает в этой связи изучение своеобразной «культурной диагностики», которая имеет место в общественном сознании Европы. Среди наиболее интересных и ярких высказываний такого рода – творчество французского писателя М. Уэльбека, поставившего вопрос о новой европейской идентичности сквозь призму осмысления метафоры «дом».

Ключевые слова: европейский дом, идентичность, политическая идентичность

Душан Крцуновић
Филозофски факултет
Никшић

Идентитет и поетика самоодређења

Говорећи о „антиномијама идентитета“, Петер Вагнер анализује идентитет као судбину и као избор, као аутономију и као доминацију, као стварност и као конструкцију. У овом раду Вагнерова антиномична структура идентитета посматраће се у дијалектичком кључу како би се показало да је идентитет својеврсна поетика самоодређења.

Кључне ријечи: идентитет, антиномије, појединац, заједница, поетика, мит, приповиједање.

Dušan Krcunović
Faculty of Philosophy
Nikšić

Identity and the Poetics of Selfdetermination

Speaking about "antinomies of identity", Peter Wagner analyzes identity as destiny and as choice, as autonomy and as domination, as reality and as construction. In this paper, Wagner 's antinomic structure of identity will be observed in a dialectical key in order to show that identity is a kind of poetics of self determination.

Key words: identity, antinomies, individual, community, poetics, myth, storytelling.

Мишо Кулић
Филозофски факултет
Источно Сарајево

Технолошки идентитет националних култура

Филозофски појам идентитета је појам који већ од њемачког класичног идеализма, Хегела посебно, показује да је сваки идентитет могућ само као истовремена разлика, односно да идентитет јесте идентитет само уколико истовремено у себи држи и разлику. Тако је питање идентитета разрјешено као питање свијести, односно да је сваки посебни идентитет уистину само идентитет свијести, па тако и онај национални. Национални идентитет је због тога посебност која ту своју посебност има захваљујући разлици, али при томе разлика није нужно нешто непријатељско. Ипак, постоји и разлика која жели да уништи или преузме национални идентитет, те се за њу може рећи даје је она у модерном друштву дата у насилном технолошком унифицирању, заправо неолибералном процесу глобализације који сваку посебност укида техничком стандардизацијом, типизацијом, формализацијом, инструментализацијом и прагматизацијом. Данашње питање националног идентитета је по први пут у историји постало питање глобалног опстанка посебности нација, јер су посебности постале глобална сметања глобалној контроли и увећању профита.

Кључне ријечи: идентитет, национални идентитет, културни идентитет, технолошки идентитет, глобализација, неолиберални капитализам, технолошка контрола

Mišo Kulić
Faculty of Philosophy
Istočno Sarajevo

Technological Identity of National Cultures

German classical idealism (in Hegel's work, in particular), the philosophical notion of identity presupposes that every identity is possible only as a simultaneous difference, namely, an identity is identity only if it also contains a difference. Thus, the question of identity is understood as a question of consciousness, which means that each specific identity, including the national one, amounts to the identity of consciousness. National identity is therefore a particularity that has its uniqueness due to the difference, yet the difference is not necessarily something hostile. However, there is a difference that wants to destroy or take over national identity, and it can be said that in modern society it is given in violent technological unification, in fact a neoliberal process of globalization that abolishes every particularity by technical standardization, typification, formalization, instrumentalization and pragmatization. Today's question of national identity has, for the first time in history, become a question of the global survival of the particularity of nations, because particularity have become global obstacles to global control and increasing profits.

Keywords: identity, national identity, cultural identity, technological identity, globalization, neoliberal capitalism, technological control

Александар Лукић
Висока школа социјалног рада
Београд

Идентитет, нација и слобода

Шта једну нацију чини нацијом представља суштинско питање колективног идентитета доба у којем живимо, с обзиром на то да је савремени свет превасходно подељен на националне државе. У вези са тим у овом истраживању настојаћемо да размотримо који су то главни чиниоци националног идентитета, како настају нације и у чему се разликују од народа старих времена. У том погледу од пресудне су важности језик, митови и религија као део део вредносног обичајносног система неког колектива, али и територија коју заузима.

Кључне речи: идентитет, нација, слобода, држава, језик, мит, религија, обичајност

Aleksandar Lukić
College of Social Work
Belgrade

Identity, Nation and Freedom

Nowadays, what makes a nation is an essential question of the collective identity, given that the modern world is primarily divided into nation-states. In view of that, I examine what are the main elements of national identity, how nations are formed and to what extent they differ from the peoples of ancient times. In that respect, language, myths and religion are considered to be crucial parts of the value system of a collective, as well as the territory it occupies.

Keywords: identity, nation, freedom, state, language, myth, religion, morality

Ђорђе Малавразић

Радио Београд

Београд

Ре-конструисање националних идентитета

У овом раду, појам нације се посматра диференцирано И из сфере моралистичке критике "сваког национализма", а у ствари аспирација малих И угрозених народа, враћа у свој објективни, историјски контекст односа интереса И моћи. Нација се дефинисе као заједница коју на окупу дрзе не само територија, систем владавине, култура, језик, вера, обицајност И традиција него И специфично вредносно усмерење, конкретна утопија Или, неузбурканим речником казано, национални програм. Захваљујући том духу промене и тезама народа ка фундаменталној вредности слободе, географску мапу света мењали су у нововековљу процеси националног ослобађања Србије И Грчке, уједињавања Италије И уједињавања Немачке, обнављања држава цију је самосталност апсорбовала Аустроугарска И, најзад, деколонизације целих континената. С друге стране стоје поробљивачки пројекти, а у засебном међупростору увек проблематични сепаратизми, то јест подухвати разбијања, путем сецесије, легитимних државних целина, сто је процес који на самом почетку зивота нација илуструје издвајање америчких "уједињених колонија" из састава Велике Британије. Предмет ове анализе цине савремени токови реконструисања И конструисања, односно уподобљавања И униформизације посебних националних идентитета у функцији реализовања једног интегралистичког, наднационалног западног пројеката.

Кључне речи: нација, конструисање националних идентитета, медији и витални интереси, обнова мета-физике, јединство Запада

Djordje Malavrazić

Radio Beograd

Belgrade

National Identities under Re-construction

In this work, the concept of nation has been considered in a nuanced way and returned from the sphere of the moralistic critique of "every nationalism" to its objective, historical context of relations of interests and powers. A nation can be defined as a community that is kept together not only by territory, political system, culture, language, religion, customs and tradition, but also by a specific value orientation, a concrete utopia or, say it in unemotional language, a national programme. Thanks to this spirit of change and a tendency of peoples to the fundamental value of freedom, the processes of national liberation of Serbia and Greece, unification of Italy and unification of Germany, restoration of states whose independence was absorbed by Austro-Hungarian Empire and, finally, decolonization of entire continents, changed the geographical map of the world in modern period. On the other hand, there are enslavement projects and in particular space in-between there are separatisms, that is, attempts, always problematic, to break-up, through secession, legitimate state units, the process that illustrates the separation of American "United colonies" from Great Britain in the very beginning of life of nations. The subject of this analysis is the contemporary trend of reconstruction and construction, i.e. adjustment and uniformization of distinct national identities, in the function of realization of an integralist, supranational project of the West.

Keywords: nation, national identities constructing, media and vital interests, renewal of metaphysics, unity of West

Матвеева Алла Ивановна

Уральский государственный экономический университет

Екатеринбург

Гармонизация межэтнических отношений как фактор обеспечения стабильности социального взаимодействия обучающихся

В статье утверждается, что свидетельством целостности личности обучающихся является ее принадлежность к определенному социуму-этносу. Определяется фундаментальное основание «целостности» личности обучающихся, которое измеряется её духовностью. Исследуются понятия «дух» и «духовность». Проводится анализ представлений Н.О.Лосского о характере русского народа. Рассматривается гармонизация межэтнических отношений обучающихся, прежде всего, как социальное творчество, в координатах любви и долга, что обеспечивает стабильность социального взаимодействия.

Ключевые слова: духовность; целостность; совокупность; духовная основа; характер русского народа; социальное творчество; межэтнические взаимоотношения; долг; обучающиеся; личность; этнос; идеал-реалисты.

Matveeva Alla Ivanovna

Ural State University of Economics

Yekaterinburg

Harmonization of Inter-ethnic Relation as a Factor of Making Stability of Social Interaction of Students

The article claims that the evidence of the integrity of the personality of students is its belonging to a particular ethnic society. The fundamental basis of the "integrity" of the personality of students is determined, which is measured by its spirituality. The concepts of "spirit" and "spirituality" are investigated. The analysis of N.O. Lossky's ideas about the character of the Russian people is carried out. The harmonization of interethnic relations of students is considered, primarily, as social creativity, in the coordinates of love and duty, which ensures the stability of social interaction.

Key words: spirituality; integrity; totality; spiritual foundation; the nature of the Russian people; social creativity; interethnic relationships; debt; students; personality ethnos; ideal realists.

Michalis Tegos
Aristotle University
Thessaloniki

The Metaphysics of Identity

Nietzsche divined in the principle of identity, and non-contradiction, which is its logical foundation, a 'useful error', a necessary falsification of the world for the benefit of understanding and the intellect, a will to power, without which reason, logos would not be possible. Every thought identifies, falsifies, dominates its content. In this paper we attempt to show how Critical Theory turns this diagnosis against the great philosophers of the Enlightenment and German Idealism. Rationalism and utility, reason and the ratio are seen as sovereignty and domination over nature. History is recast as the history of domination; domination and history become second nature: the natural history of man. In Adorno's later work, in *Negative Dialectics* and in the lectures that surround it, identity is posited as the unavowed core and the apex of metaphysical thought. Identity is the primal form of ideology, the mythological form of thought. Against Heidegger's ontology and the vision of metaphysics as the oblivion of being, Adorno identifies the themes that characterize modern metaphysics: The logic of identity is, paradoxically, the logic of separation; identity is itself a contradictory concept; it is, in fact, a movement, an assimilation of otherness, a tautological 'magic circle', that, in the end, confirms only itself.

Keywords: Critical Theory, Identity, Difference, Negativity

Милан Младеновић

од Лужице, PhD

Народни и национални идентитет Срба

Први део излагања кроз лупу србског језика најпре проматра значење појмова народа и нације, затим идентитета/истости и разлике/разлуке, најзад двојност народног и националног идентитета.

У другом делу се на србском примеру приказује како се потурањем непријатељских и одрођујућих *националних* образаца врши растакање *народне* истовети. Уочавају се злоупотребе при таквом поступању и последице које из њега настају.

У трећем делу разматрају се и (пре)оцењују уобичајене одреднице србског народног и националног идентитета. Изненађујући закључци доводе до увида у неопходност стицања пуне самосвести о јединственом србском целобићу открићем заједничког именитеља Старог (Сварожанског) и Новог (Косовског) србског завета.

У завршном делу долази се до премошћавања народног и националног идентитета открићем расеја(ва)ња као саме суштинске одлике србског бића. Распознавање планете Земље као простора србске РАСЕЉЕНЕ одређује правац дејствовања обележен крилатицом СРБИЈА ЈЕ ТАМО ГДЕ ЖИВЕ СРБИ!

Кључне речи: Србски језик, Идентитет/Истовет, Јестост/Истост/Истинитост, Разлука и Разлика, Збиће/Збивство, Одругојачавање, Поистовећивање/Појеставање, Случивање, Вечно враћање *Истом*, Народ и Нација, Народни и Национални идентитет, Стари (Сварожански) и Нови (Косовски) Србски Завет, Расељена (Дијаспора)

Milan Mladenović

de LUŽICE, PhD

Folk and National identity of Serbs

The first part of presentation, through a magnifying glass of the Serbian language, primarily observes the meaning of the notions of people and nation, then of identity and difference, and finally the duality of people and national identity.

The second part shows, on the Serbian example, how the imputation of hostile and degenerating *national* patterns leads to the dissolution of folk identity. Abuses in such actions and the consequences that arise from it are noticed.

In the third part, the usual determinants of Serbian folk and national identity are considered and (re)evaluated. Surprising conclusions lead to an insight into the necessity of gaining full self-awareness about the unique Serbian all-being (livelong-being) by discovering the common denominator of the Old (Svarozhian) and New (Kosovo) Serbian Testament.

In the final part, there is a bridging of the folk and the national identity by the discovery of the dispersing (diaspora) as the very essential features of the Serbian being. Recognition of the planet Earth as the space of the Serbian DISPERSIA determines the direction of action marked by the slogan SERBIA IS WHERE SERBS LIVE!

Keywords: Serbian language, Identity, Essence/Identity/Truthfulness, Difference and Differance, Occur-being, Othernessing, Identification, Coincidence, Eternal return **to** the Same, People (Folk) and Nation, Folk and National Identity, Old (Svarozhian) and New (Kosovo) Serbian Testament, Dispersia (Diaspora)

Остроглазова Наталия Александровна

МГИМО

Москва

Party-identification in the US Based on the Materials of the Economist published in 2019-2020

Affiliation with a certain political party seems to be one of the major characteristics of the Americans. The articles devoted to US society and politics show that there is an obvious conceptualization - both linguistic and philosophical - of the political dimension of social identity in the media setting. Drawing from the wording of the texts published in the Economist in 2019-2020 we would like to highlight key features and contexts of such conceptualization, namely self-identification with regard to an individual's religion and ethnicity. Today political partisanship includes not only parties themselves but also other ideological oppositions. Given the importance of party-identification in modern societies, media content on America can serve as a valuable source of information for further research.

Keywords: Party-identification, Social Identity, the USA, Media conceptualisation, Self-identification

Драго Перовић
Филозофски факултет
Никшић

Стид и идентитет

Сажетак: Излагање тежи да истакне неке особености узајамне условљености стида и идентитета, имајући посебно на уму њихов социјални „ангажман“ у временима кризе и тоталитарног дрла.

Кључне ријечи: стид, идентитет, заједница, сопство.

Drago Perović
Faculty of Philosophy
Nikšić

Scham und Identität

Im Vortrag sollen einige Merkmale der gegenseitigen Bedingtheit von Scham und Identität hervorgehoben werden, wobei deren soziale „Engagement“ in Krisen- und Zeiten des totalitären Drills besonders zu berücksichtigen ist.

Schlüsselwörter: Scham, Identität, Gemeinschaft, Selbst.

Драган Раденовић
Српско филозофско друштво
Београд

Нација и проблем идентитета

Буржоаска револуција тј. „нагла промена“ (или „Теорија катастрофа“, како је француски математичар Рене Том назвао своју теорију и овај догађај), омогућила је конституисање новог социјалног колективитета нације. Овај облик организоване стварности проистекао је из потребе за одређењем заједничког именитеља понашања оних који живе у градовима (маса људи различитог порекла) као и другим насељима, где је прилив и мешање становника постао редовна појава.

Промене у оквиру вештачки створене заједнице-нације, условиле су губљење особина предака, које су одређивале човека у природној средини народа којем је припадао и када је баштинио изворне слободе. То је темељно утицало на стваралачке слободе и ограничило је креативност у свим доменима, посебно у уметности. Идентитет успешног и друштвено афирмисаног уметника, који би требало да је изражен у његовом уметничком изразу (поетици), стављен је у функцију и оквире хомогенизованог система мултикултуралности нације. Мера „уметничког“ постао је новац, а критеријуме шта је уметност и уметничко у име „власника еквивалента свих вредности-новца“ одређује професија критичар, по диктату некомпетентног, а сада већ очигледно изопаченог и ментално болесног, самовољног тиранина, владара нације која господари новцем.

Ограничења и рестриктивна усмеравања резултат су регреса у области уметности, посебно у ликовним уметностима (у области визуелних комуникација), а што је очигледно у уметничким („уметничким“) остварењима која се стварају и приказују у првим деценијама ХХИ века (Модерна, Постмодерна и Постмодернизам).

Кључне речи:

Природно право

Модерна

Нормативни систем права

Постмодерна

Санкције

Постмодернизам

Нација

Ликовна уметност

Држава

Визуелне комуникације
Језик визуелних комуникација

Nation and the Problem of Identity

The bourgeois revolution, ie. "Sudden change" (or "Theory of Catastrophe", as the French mathematician Rene Tom called his theory and this event), enabled the constitution of a new social collectivity of the **nation**. This form of organized reality arose from the need to determine a common denominator of the behavior of those living in cities (masses of people of different origins) as well as other settlements, where the influx and mixing of inhabitants has become a regular occurrence.

Changes within the artificially created community-nation, caused the loss of the characteristics of ancestors, which determined man in the natural environment of the people to which he belonged and when he inherited the original freedoms. This fundamentally affected creative freedoms and limited creativity in all domains, especially art. The identity of a successful and socially affirmed artist, which should be expressed in his artistic expression (poetics), is placed in the function and framework of the homogenized system of multiculturalism of the nation. The measure of the "artistic" became money, and the criteria of what art and the artistic are on behalf of the "owner of the equivalent of all values-money" are determined by the profession of critic, dictated by an incompetent, and now obviously perverted and mentally ill, arbitrary tyrant, ruler .

Limitations and restrictive orientations are the result of regression in the field of art, especially in the fine arts (in the field of visual communications), which is obvious in artistic ("artistic") achievements that are created and presented in the first decades of the XXI century.).

Key words :

Natural Law

Normative system of law

Sanctions

Nation

State

Modern

Postmodern

Postmodernism

Fine Arts

The language of visual communications

Александар М. Петровић
Филозофски факултет, Универзитет у Приштини
(са привременим седиштем у Косовској Митровици)

Идентитет народа и историјска збивања око њега

Идентитет народа је у ово наше (не)време постао више него оспорен. То не проистиче из његовог значења обликованог историјом појма, него из политичких прилика, које подразумевају диференције до самопотирања основних значења. Феноменологија нашег времена је у том смислу индикативна, јер тежи томе да учини што непрепознатљивијим све оно што је ранијим генерацијама вековима било јасно. У том смислу је и временски обрт, поред оног лингвистичког, феномен над феноменима.

Кључне речи: национални идентитет, диференција значења, политичка догађања, обрти у времену, феноменологија нашег времена

Aleksandar Petrović
Faculty of Philosophy, University of Pristina
(with temporary seat in Kosovska Mitrovica)

Identity of a Nation and Historical Environments Around It

Identity of a nation in our time has stay more than denying. It has not come from his own meaning formed in historical conception, than from the political occasions, who means the differences of autodestructive intentions in hideness of own meanings. Phenomenology of our time is in that sence indicative, because have intentions to make more unrecognosible all what to the earlier generations was clear. In that sence the turn of time, behind the linguistic turn, is the phenomenon of phenomena.

Key words: National identity, difference of meaning, political environments, turns in the time, phenomenology of our time

Бранкица В. Поповић
Филозофски факултет, Универзитет у Приштини
(са привременим седиштем у Косовској Митровици)

Културни и национални идентитет српског народа

Унутрашње прилике и тежина спољне ситуације намећу ритам интензивнијег културног изграђивања. Питање опстанка једног народа у данашњем времену оштрих међународних сукоба мери се не само војном снагом и економском издржљивошћу него и духовном отпорношћу његове друштвене организације. Наша национална свест о самосталној држави одржавала се вековима захваљујући духовној изграђености народа која је јачала његову отпорност и имала пресудан значај у очувању морала, вере и традиције и на својим крилима изнела младог човека из канџи безнађа. Међутим, утицаји глобалне културне индустрије мењају системе вредности који нису у духу наше традиције. Погрешно је одвајање духовности од политике, науке и економије, као што се тело и душа не могу одвојити у живом организму.

Кључне речи: култура, идентитет, српски народ, духовност, традиција.

Brankica Popović
Faculty of Philosophy, University of Pristina
(with temporary seat in Kosovska Mitrovica)

Cultural and National Identity of the Serbian People

Internal circumstances and the severity of the external situation impose on us the rhythm of more intensive cultural construction. The question of the survival of a nation in today's time of sharp international conflicts is measured not only by the military strength and economic endurance of care and the spiritual resilience of its social organization. Our national consciousness of an independent state has been maintained for centuries thanks to the spiritual development of the people, which strengthened its resilience and was crucial in preserving morals, faith and tradition, and brought the young man out of the clutches of hopelessness, sadness. However, the influences of the global cultural industry are changing value systems that are not in the spirit of our tradition. It is wrong to separate spirituality from politics, science and economics, just as body and soul cannot be separated in a living organism.

Key words: culture, identity, Serbian people, spirituality, tradition

Маргарита Силантьева
МГИМО МИД России
Москва

Новые идентичности как процесс: что мы можем и чего мы не можем знать о культурных ценностях

Новые идентичности следует различать по генезису, в котором переплетены внешние факторы, усваиваемые психикой, и ее «ответы» на усваиваемые ею формы. Частично такой генезис связан с процессами социокультурной самоорганизации; частично – с социальным конструированием, опирающимся на системный социальный дизайн. В свою очередь, одной из задач грамотного социального дизайна является задача продуманного соединения «оригинальных» форм новой идентичности, производимых «естественным» путем («культура» и «новые ценности»), – и тех конструктов, чаще всего социально-политических и социально-экономических, которые заданы отношениями власти. Насколько возможно решение подобной задачи? Иными словами, насколько возможен симбиоз «культуры» и «управления»? Поиск ответа на этот вопрос предполагает обращение к анализу динамики ценностей и связанных с ними ценностных ориентаций, причем не только на психологическом, но и на философско-аксиологическом уровне. В числе наиболее интересных версий ответа можно выделить позицию французских «неомарксистов» (А. Бадью) и их оппонентов (Б.А. Леви), а также точку зрения представителя русской философской традиции Г.В. Флоровского («неопатристический синтез»).

Ключевые слова: новые идентичности, социальное конструирование, ценности, культура, управление.

Margarita Silantieva
MGIMO University
Moskva

New Identities as a Process: What We can and cannot know about Cultural Values

New identities shall be distinguished by their origin in which the external factors assimilated by the psyche are intertwined with its “responses” to them. This genesis is partly associated with the processes of sociocultural self-organization and partilly with the social construction based on systemic social design. In turn, one of the main objectives of competent social design is to thoughtfully combine “original” forms of a new identity that originate naturally (“culture” and “new values”) with those constructs, most often socio-political and socio-economic, which are established through relations of power. How possible is the solution to this problem? In other words, how possible is it to sync “culture” and “management”? Answering the question means turning to the analysis of the value dynamics and associated value orientations, not only psychologically, but also at the philosophical and axiological level. Among the most interesting answers to the question one may single out French “neo-Marxists” (A. Badiou) and their opponents (B. H. Lévy), as well as the ideas of the representative of the Russian philosophical tradition G.V. Florovsky with his “neopatristic synthesis”.

Keywords: new identities, social construction, values, culture, management.

Уланова Александра Евгеньевна

МГИМО МИД России

Москва

Может ли искусственный интеллект угрожать человеческой идентичности?

В настоящее время область применения искусственного интеллекта становится всё более широкой и включает в себя не только информатику, кибернетику и робототехнику, но также социальную сферу и искусство. Цель работы — определить, несёт ли искусственный интеллект угрозу человеческой идентичности в связи с появлением технологий, способных имитировать творческую деятельность. Автор анализирует подходы представителей разных культур и приходит к выводу, что степень восприятия интеллектуальных машин как угрозы идентичности зависит от типа культурных установок.

Ключевые слова: искусственный интеллект, культура, идентичность, креативность

Ulanova Aleksanddra Evgenievna

MGIMO MID

Moskva

Can Artificial Intelligence Threaten Human Identity?

Nowadays the application of artificial intelligence becomes wider and includes not only computer science, cybernetics and robotics, but also the social sphere and art. The purpose of the work is to determine whether artificial intelligence poses a threat for human identity because of the advent of technologies that can imitate creativity. The author analyzes the approaches of different cultures and comes to the conclusion that the perception of intelligent machines as a threat to identity depends on the type of cultural attitudes.

Keywords: artificial intelligence, culture, identity, creativity.

Александр Хлевов

Крымский федеральный университет имени В.И. Вернадского

Симферополь

Иерархия идентичностей в сознании молодёжи: опыт исследования и прогнозы»

Очевидным является факт, что любая персональная идентичность имеет множественный характер. Человек отождествляет себя со многими сообществами, он одновременно включён в большее или меньшее число групп. Вопросом являются приоритеты идентичности – что имеет наиболее важное значение, а что менее важно. Несомненно, что эта картина будет существенно отличаться в разное время и в разных регионах. Задачей данного исследования стало определение приоритетов и иерархии идентичности молодёжи современной Республики Крым и проведение аналогий с другими регионами России. В основе исследования лежит собираемая автором база данных. Исследование позволяет лучше понять перспективы национальных и многонациональных государств, отношения между конфессиями и персональные приоритеты современного человека.

Ключевые слова: идентичность, приоритет идентичности, Крым, Россия, молодёжь.

Aleksandr Hlevov

V.I. Vernadsky Crimean Federal University

Simferopol

The hierarchy of identities in the minds of youth: research experience and forecasts

The fact that any personal identity is plural is obvious. A person identifies himself with many communities, he is simultaneously included in more or less number of groups. The issue is identity priorities - what is most important and what is less important. There is no doubt that this picture will differ significantly at different times and in different regions. The objective of this study was to determine the priorities and hierarchies of youth identity of the modern Republic of Crimea and draw analogies with other regions of Russia. The study is based on a database compiled by the author. The study allows you to better understand the prospects of national and multinational states, the relationship between faiths and personal priorities of contemporary man.

Key words: identity, priority of identity, Crimea, Russia, youth.

Стојан Шљука
Филозофски факултет
Источно Сарајево

Нација и идентитет као ствар политике

Први проблем на који наилазимо је тај да ли су ова два појма синоними, односно, да ли се појам нација може поистовјетити са појмом индентитет. Нација је заједничка именица групе људи, док се идентитет, иако исто тако заједничка именица, може односити само на појединачну личност. Други проблем је политика која се мијеша у стварање нације, а са њом и националног идентитета. Наиме, након француске револуције 1789. године хришћански индентитет Европе се мијења и постаје партикуларно национални.

Кључне ријечи: нација, идентитет, етнос, језик, култура, политика...

Stojan Šljuka
Faculty of Philosophy
Istočno Sarajevo

Nation and Identity as a Matter of Politics

The first problem we encount is, whether these two terms are synonymous or the term nation can be identified with the term identity. A nation is a common noun of a group of people, while identity, although also a common noun, can only refer to an individual person. Another problem is politics that interferes with the creation of the nation, and with the national identity. Namely, after the French Revolution in 1789, the Christian identity of Europe changed and become particularly national.

Keywords: nation, identity, ethnos, language, culture, politics

Издавач
Српско филозофско друштво
Београд, 2020.

За издавача
Слободан Кањевац

Приредио
Александар Лукић

Ликовно уређење
Јелена Лукић

Штампа
Printshop, Требиње
Тираж
150

CIP - Каталогизација у публикацији –

Народна библиотека Србије, Београд

130.2(048)

323.1:1(048)

МЕЂУНАРОДНА конференција Нација и проблеми идентитета (2020 ; Требиње) Књига апстраката / Међународна конференција Нација и проблем идентитета, Требиње, 25-28.6.2020. [у оквиру] Српски филозофски симпозијум СОФОС Филозофија и слобода ; организатори Српско филозофско друштво ... [и др.] ; [приредио Александар Лукић] =
Book of Abstracts / International Conference Nation and the Problem of Identity ; [editor Aleksandar Lukić]. - Београд : Српско филозофско друштво, 2020 (Требиње : Printshop). - 60 стр. ; 30 cm
Апстракти на срп. , енгл. и рус. језику. - Тираж 150.

ISBN 978-86-81349-60-1

1. Српски филозофски симпозијум Филозофија и слобода (2020 ; Требиње)
а) Идентитет -- Филозофски аспект -- Апстракти б) Нација -- Филозофски аспект -- Апстракти

COBISS.SR-ID 15824137

